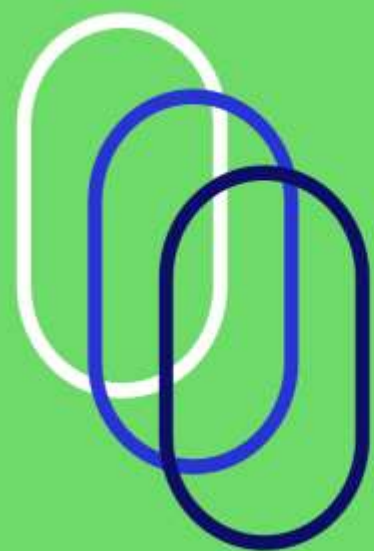




ODRŽIVO SAVESNO EFIKASNO

Projekat za odgovorno upravljanje

Istraživanje o potrebama pružanja podrške jedinicama lokalnih samouprava u pogledu tranzicije ka održivim izvorima energije

Jul 2025. godine

Metodologija i cilj istraživanja

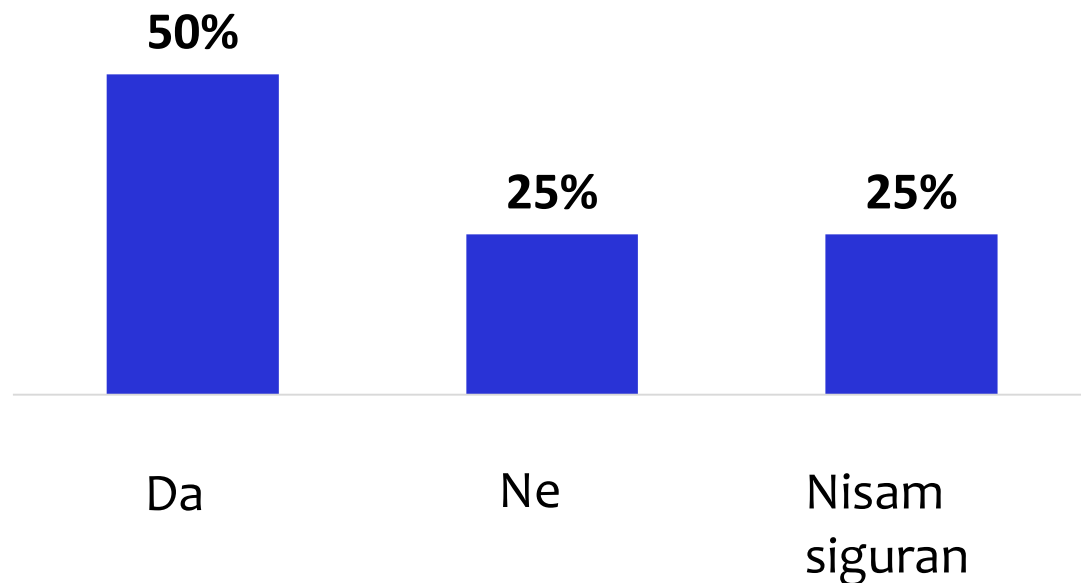
- Cilj istraživanja: Identifikacija potreba jedinica lokalnih samouprava za podršku u tranziciji ka održivim izvorima energije. Svrha istraživanja bila je da se prikupe podaci kako bi se identifikovale teme koje su najrelevantnije za rad JLS i da se utvrdi gde bi dalja podrška bila najvrednija.
- Metod prikupljanja podataka: CAWI (computer assisted web interviewing)
- Trajanje intervjua: 10-12 minuta
- Uzorak: 8 ispitanika iz 6 jedinica lokalnih samouprava iz regiona Zapadnog Balkana



Rezultati istraživanja



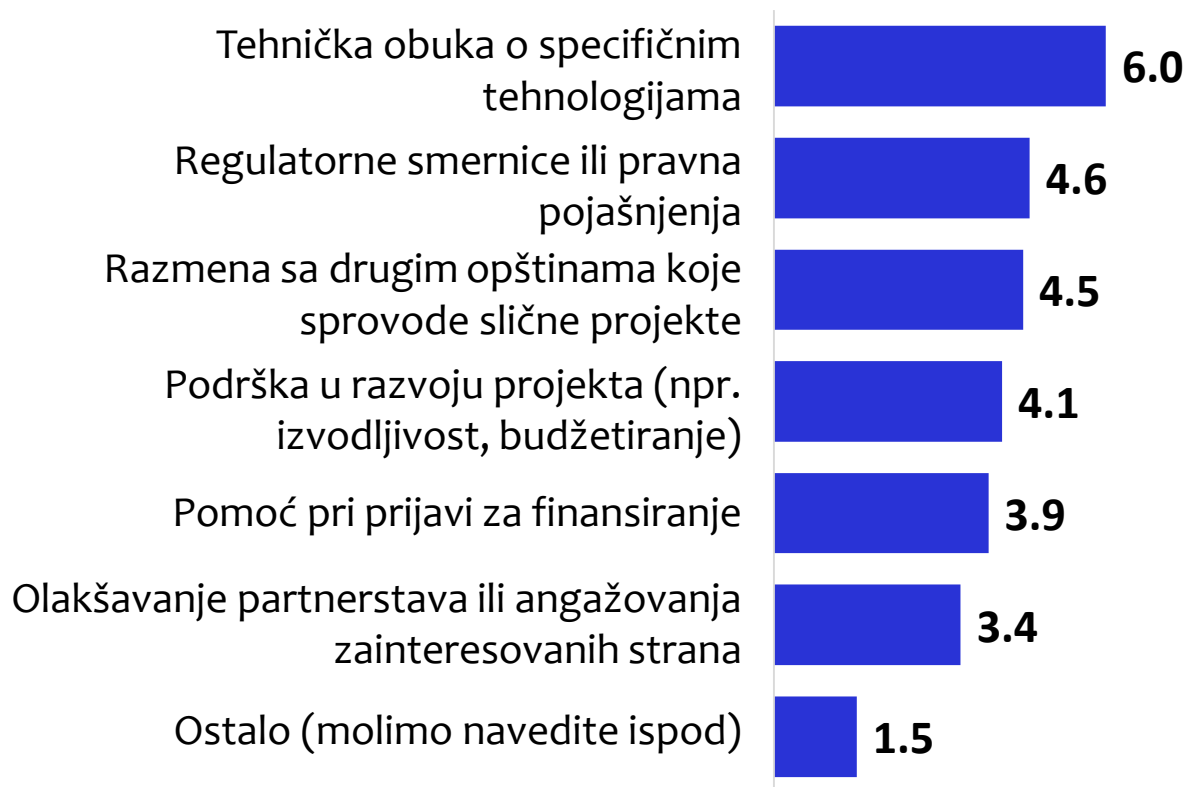
Da li JLS trenutno sprovode projekte vezane za lokalnu energetska tranziciju?



P : Da li postoje neki projekti koji se trenutno sprovode ili planiraju u vašoj opštini u vezi sa lokalnom energetska tranzicijom?

- Polovina (50%) posmatranih lokalnih samouprava trenutno sprovodi projekte vezane za lokalnu energetska tranziciju, dok četvrtina, ili 25%, trenutno ne sprovodi takve projekte. Preostalih 25% ispitanika navodi da ne znaju da li njihova lokalna samouprava trenutno sprovodi takve projekte.

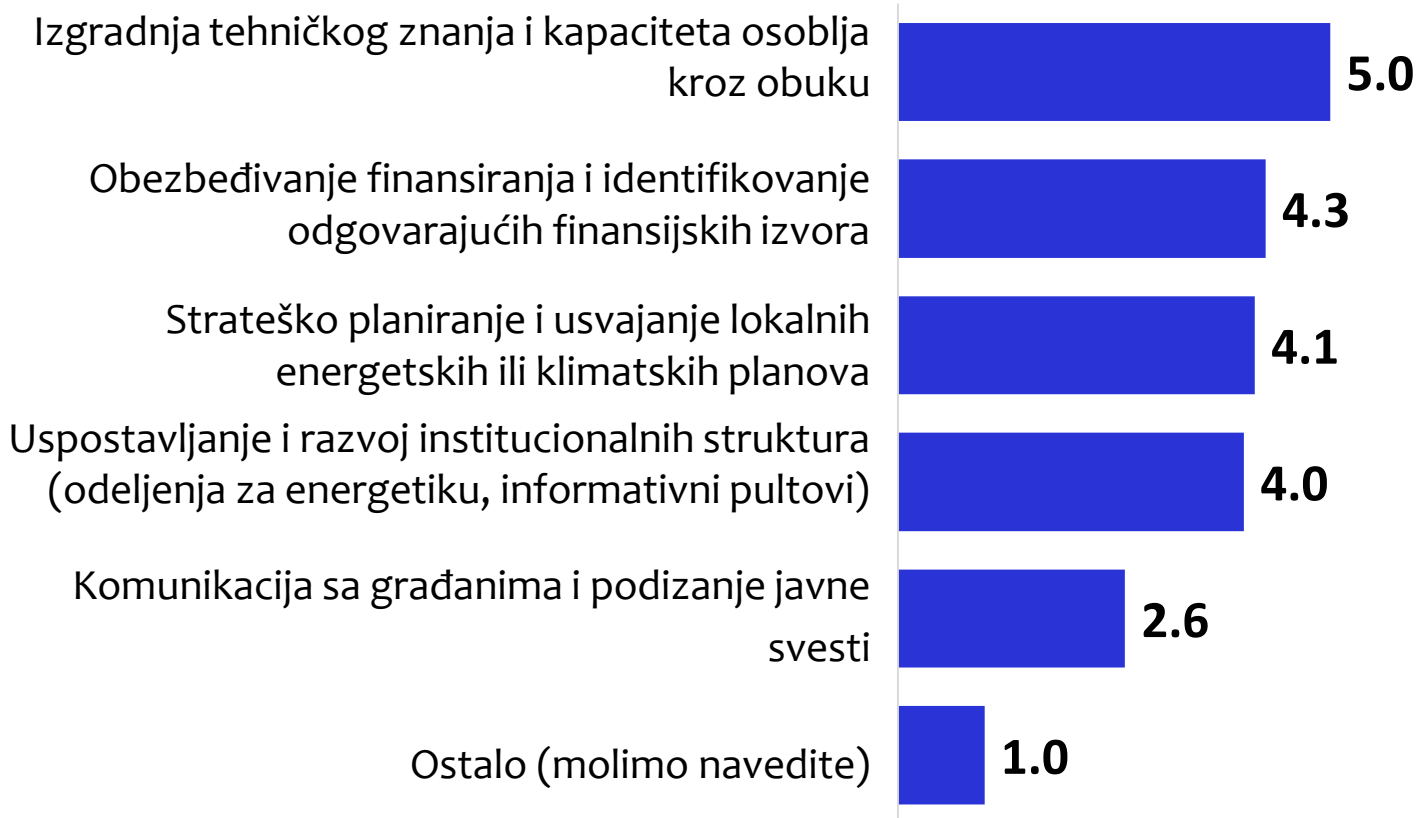
Najveća pomoć u implementaciju ili planiranju projekata



P : Koja vrsta obuke ili podrške bi bila od najveće pomoći u implementaciji ili planiranju ovih projekata? Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas:

- Ispitanici su rangirali tehničku obuku o specifičnim tehnologijama kao najvažniju temu za obuku, zatim regulatorne smernice ili zakonsko pojašnjenje na drugom mestu, a razmena sa drugim opštinama koje sprovode slične projekte na trećem mestu.
- Teme koje su ispitanici rangirali kao manje važne su: podrška u razvoju projekta, pomoć u aplikacijama za finansiranje i olakšavanje partnerstva ili angažovanje zainteresovanih strana.

Značaj podrške vezano za oblasti energetske tranzicije



P : Šta mislite, gde je vašoj jedinici lokalne samouprave potrebna najveća podrška u energetskej tranziciji? Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vašu lokalnu samoupravu:

- Ispitanici navode da bi se najznačajnija podrška odnosila na izgradnju tehničkog znanja i kapaciteta osoblja kroz obuku; obezbeđivanje finansiranja i identifikovanje odgovarajućih finansijskih izvora; i strateško planiranje i usvajanje lokalnih energetskih ili klimatskih planova.

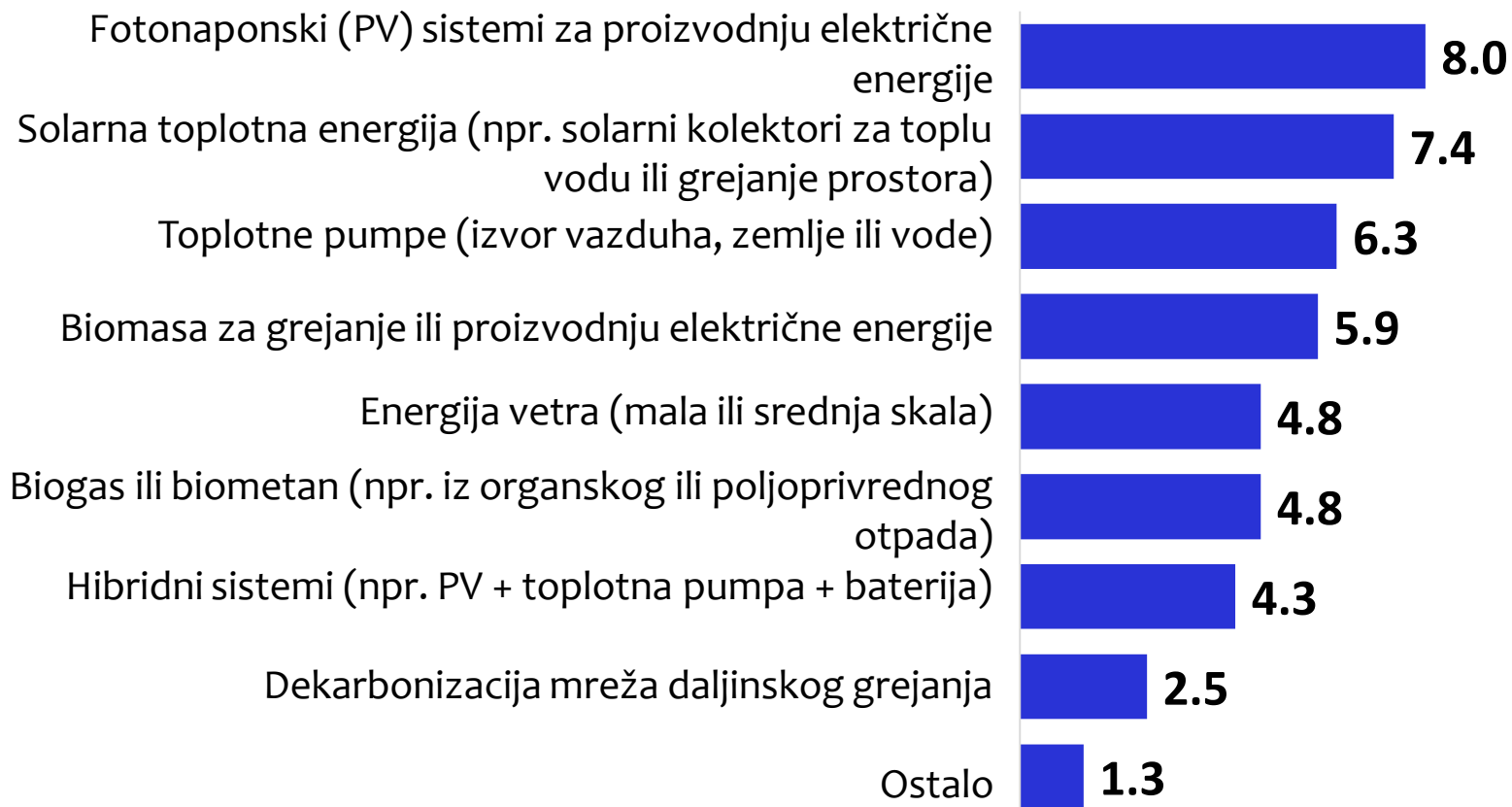
Korisnost tema vezano za energetska efikasnost



- Ispitanici su energetska efikasnost u javnim zgradama rangirali kao najvažniju i najkorisniju temu za radionice, zatim energetska efikasnost u opštinskoj infrastrukturi na drugom mestu, a energetske pregleda i procene performansi zgrada na trećem mestu, dok je energetska efikasnost u privatnim kućama na četvrtom mestu.

P : Energetska efikasnost - Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas:

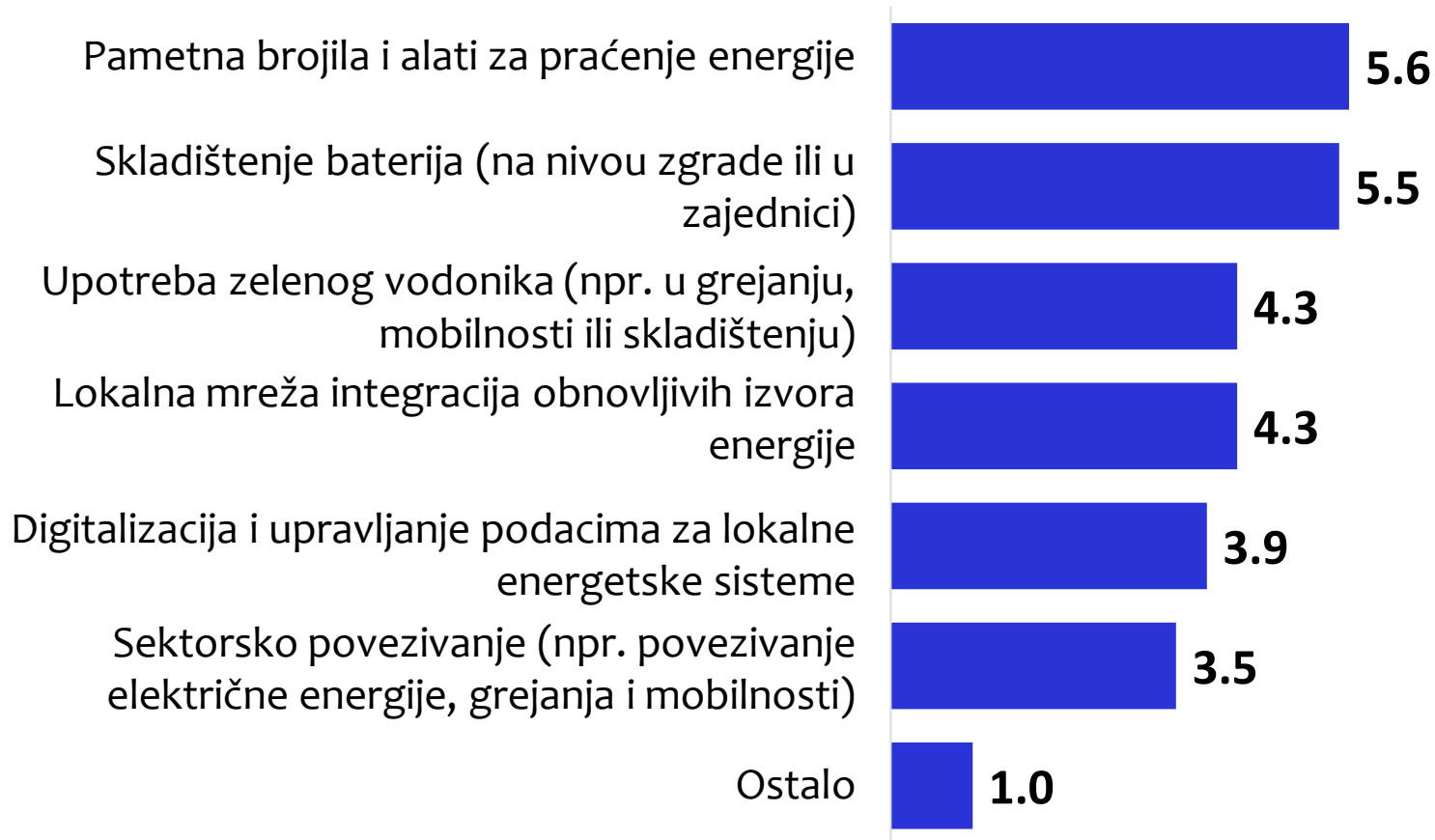
Korisnost tema vezano za obnovljive izvore energije i tehnologije grejanja



- Ispitanici su kao najvažniju i najkorisniju temu radionice svrstali fotonaponske (PV) sisteme za proizvodnju električne energije, na drugo mjesto solarnu termalnu energiju, na treće toplotne pumpe, a na četvrto biomasu za grejanje ili proizvodnju električne energije.

P : Obnovljivi izvori energije i tehnologije grejanja - Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas

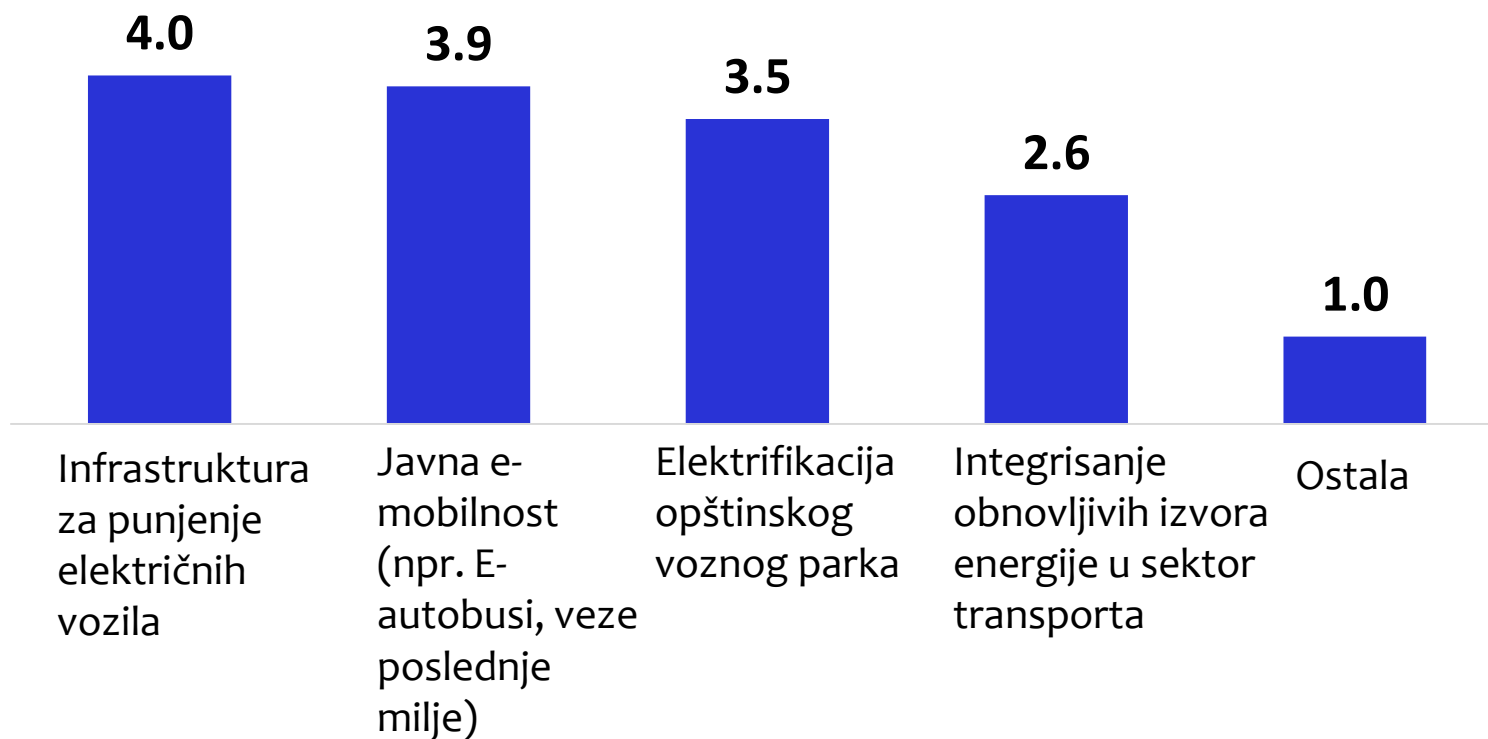
Korisnost tema pametnih energetske sistema i skladištenja



P : Pametni energetske sistemi i skladištenje - Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas

- Ispitanici su rangirali pametna brojila i alate za praćenje energije kao najvažniju i najkorisniju temu za radionice, zatim skladištenje baterija (na nivou zgrade ili na nivou zajednice) na drugom mestu, lokalna mrežna integracija obnovljivih izvora energije na trećem mestu, upotreba zelenog vodonika (npr. u grejanju, mobilnosti ili skladištenju) na četvrtom mestu.

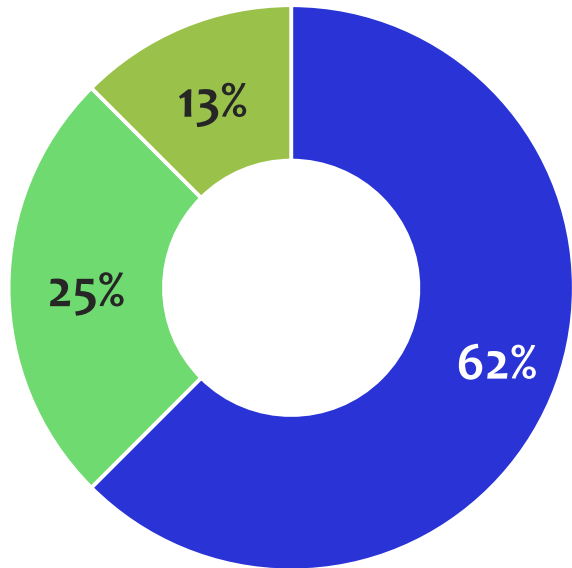
Korisnost tema vezanih za mobilnost i transport



- Kada je reč o temama mobilnosti i transporta, učesnici su infrastrukturu za punjenje električnih vozila svrstali kao najvažniju temu za buduće radionice, javnu e-mobilnost na drugo mesto, elektrifikaciju opštinskog voznog parka na treće mesto, a integraciju obnovljivih izvora energije u transportni sektor na četvrtom mestu.

P : Mobilnost i transport - Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas:

Odnos između energije i kvaliteta vazduha

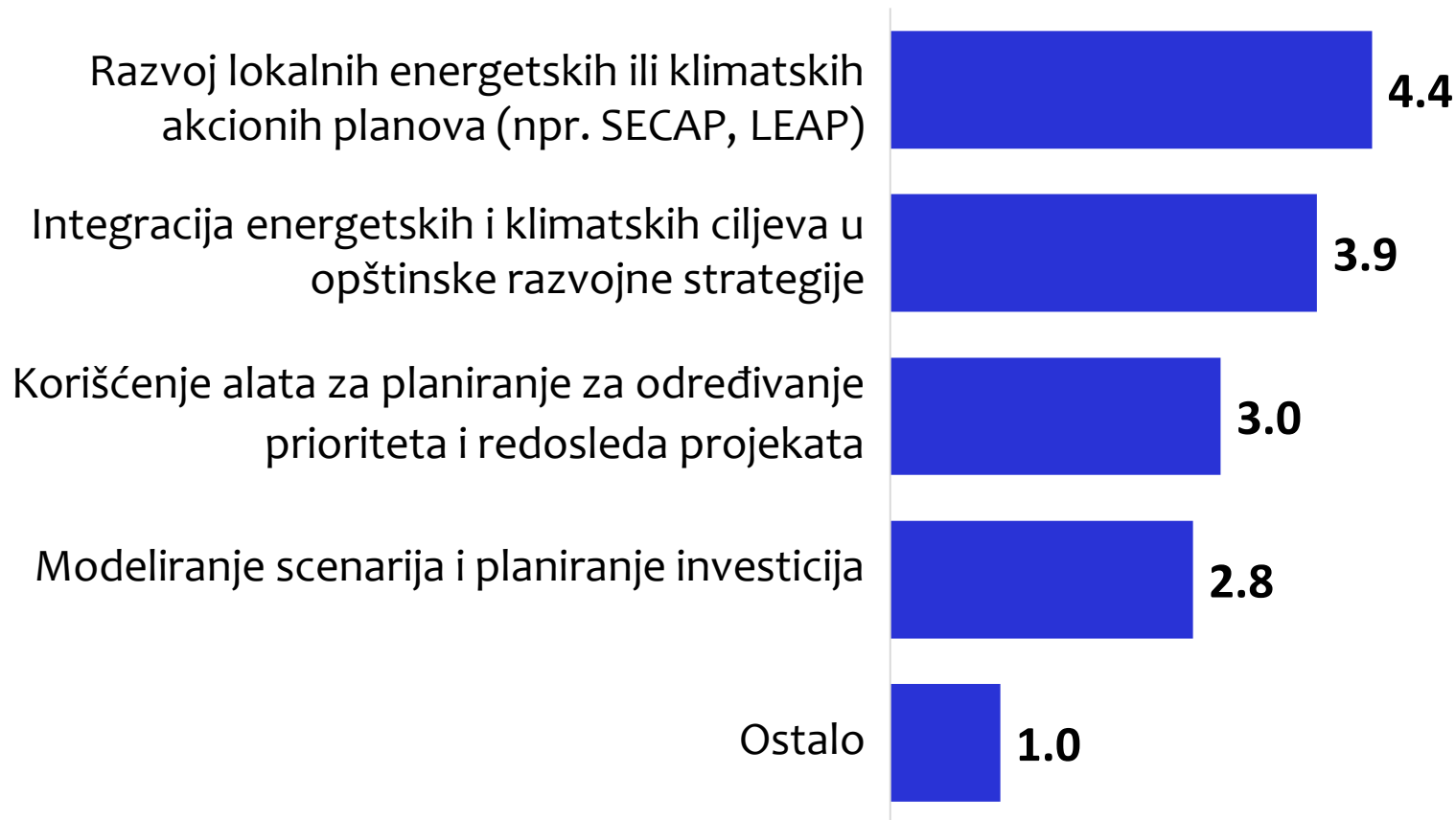


- Da, posebno smo zainteresovani za odnos između energije i kvaliteta vazduha
- Ne, ovo trenutno nije prioritet
- Već radimo na tome, ali dodatne informacije bi bile dobrodošle

- Oko dve trećine ispitanika, 62%, kaže da su posebno zainteresovani za odnos između energije i kvaliteta vazduha, a 13% ispitanika kaže da već rade na tome, ali dodatne informacije bi bile dobrodošle. S druge strane, četvrtina ispitanika, ili 25%, kaže da im ova tema trenutno nije prioritet.

P : Da li želite da saznate više o načinima smanjenja negativnih emisija koje doprinose zagađenju vazduha u vašoj opštini?

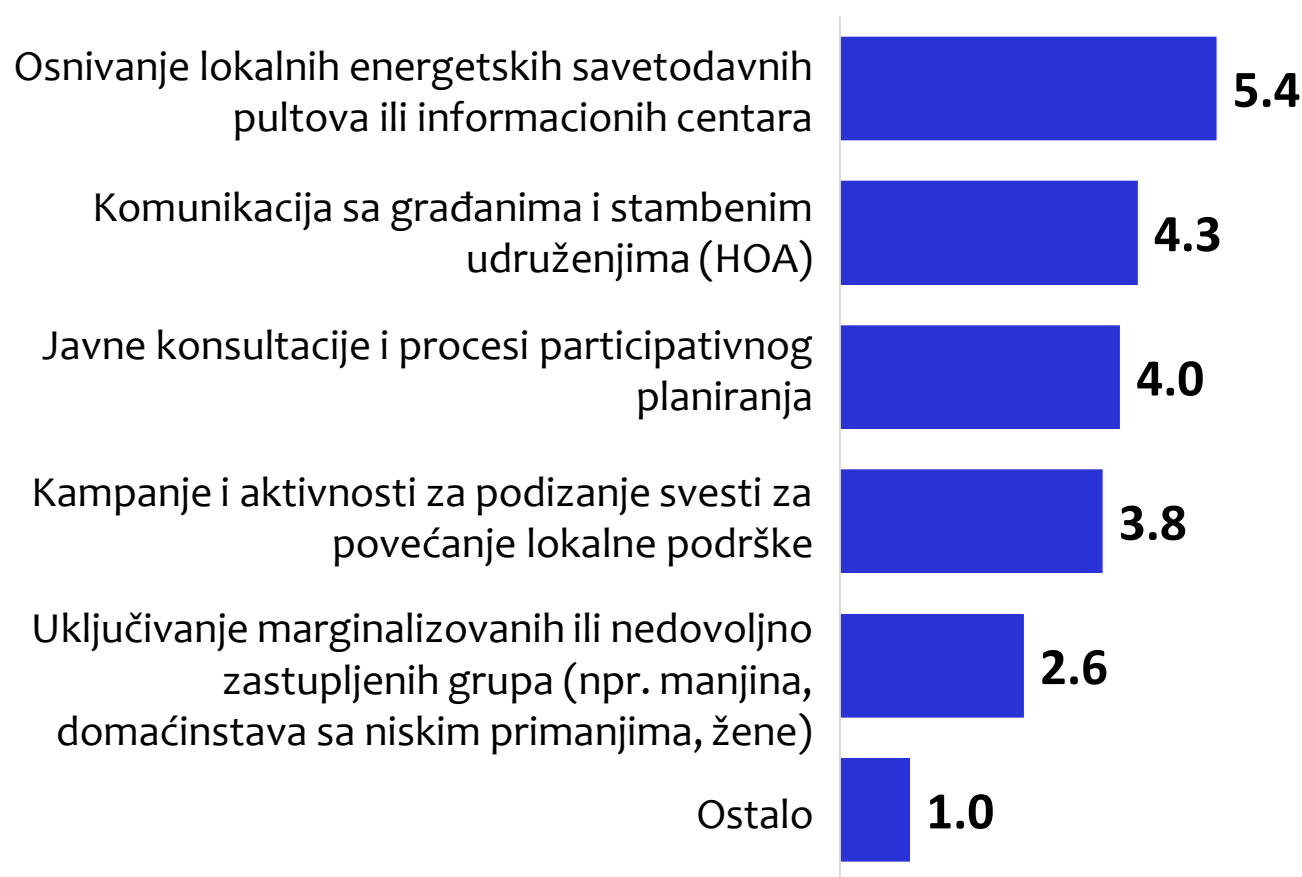
Korisnost tema vezano za lokalno energetska planiranje



P : Lokalno energetska planiranje i strateška integracija - Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas:

- Kada je reč o lokalnom energetskom planiranju i strateškoj integraciji, ispitanici su najviše zainteresovani za učešće na treninzima na temu razvoja lokalnih energetskih ili klimatskih akcionih planova, na drugom mestu po značaju za ispitanike je integracija energetskih klimatskih ciljeva u razvojne strategije

Korisnost tema koje se tiču savetodavnih usluga i javnog angažovanja

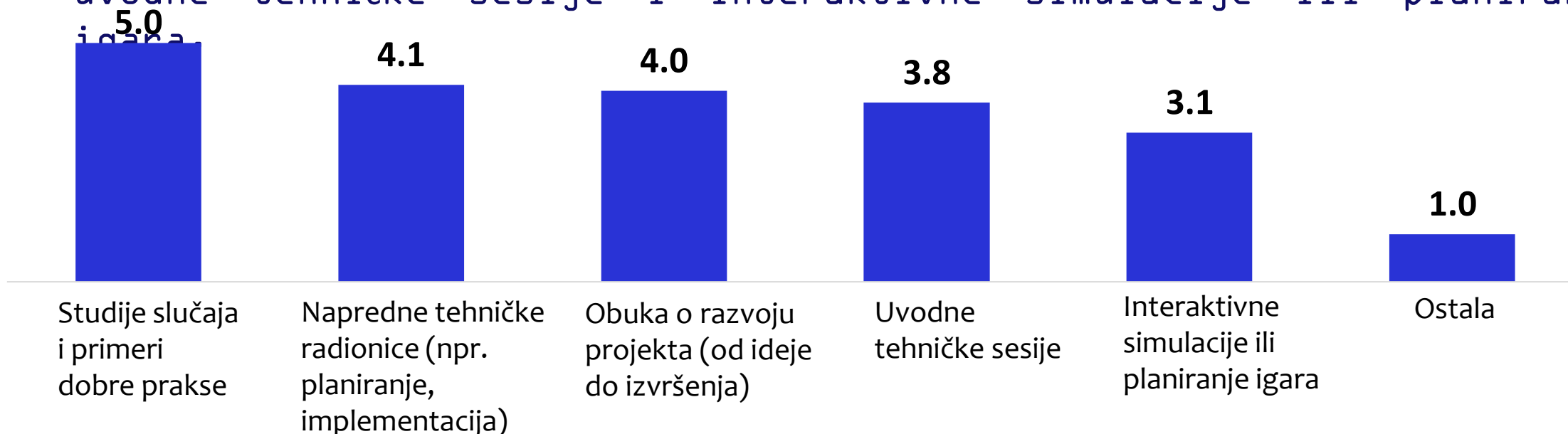


P : Savetodavne usluge i javni angažman - rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas

- Ispitanici su najviše zainteresovani za učešće u treninzima na temu uspostavljanja lokalnih energetske savetodavnih stolova ili informacionih centara, zatim tema komunikacije sa građanima i stambenim udruženjima (HOA), kao i procesi javnih konsultacija i participativnog planiranja. Kampanje za podizanje svesti i aktivnosti za povećanje lokalne podrške i uključivanje marginalizovanih ili nedovoljno zastupljenih grupa smatraju se važnim.

Formati obuke i izgradnje kapaciteta

- Najkorisniji formati obuke i izgradnje kapaciteta bi bile studije slučaja i primeri dobre prakse, nakon čega slede napredne tehničke radionice i obuka o razvoju projekata.
- Manje korisni formati obuke i izgradnje kapaciteta za opštine su uvodne tehničke sesije i interaktivne simulacije ili planiranje igara



P : Koji formati obuke i izgradnje kapaciteta bi bili od najveće pomoći vašoj opštini? - Rangirajte navedene teme od najkorisnijih do najmanje korisnih za vas



Hvala na pažnji!